

Datum: 09.07.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Naslov: Manje loših kredita

Napomena:

Površina: 58

Strana: 8

НОВИ ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ БАНКЕ

Мање лоших кредита

УДЕО проблематичних кредита (НПЛ) у земљама централне, источне и југоисточне Европе (ЦЕСЕЕ) пао је на историјски најнижи ниво од 1,86 одсто на крају 2025. године. Србија је међу најбољима по овој статистици, објавила је Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) у најновијем извештају.

Удео лоших кредита у Србији смањен је за 0,6 процентних поена, на два одсто, док је њихова укупна вредност пала за 11,9 одсто, на око 700 милиона евра. Већи пад забележила је једино Црна Гора, где је вредност проблематичних зајмова смањена за 13,2 одсто.

ЕБРД упозорава да највећи ризици остају у сектору комерцијалних некретнина и грађевинарства, док су мала и средња предузећа, изложена геополитичким тензијама и неизвесности у међународној трговини.

Г. В.

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Trendovi

Autori: & Autor: BILJANA PEŠIĆ, osnivač kompanije Memotion

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti

Naslov: Bankarstvo budućnosti: Zašto se svet vraća čoveku

Napomena:

Površina: 1110

Strana: 40,41

STRATEŠKI POGLED NA GLOBALNE TRENDOVE U MODERNOM BANKARSTVU

Bankarstvo budućnosti: Zašto se svet vraća čoveku

Budućnost pripada bankama koje uspeju da izgrade ekosistem poverenja - kroz spoj tehnologije, savetodavnog odnosa, edukacije i autentičnog ljudskog kontakta

✎ Autor: BILJANA PEŠIĆ, osnivač kompanije Memotion

GODINAMA JE FINANSIJSKA INDUSTRIJA VEROVALA DA će digitalizacija potpuno zameniti fizičke ekspoziture. Mobilne aplikacije, veštačka

inteligencija i automatizacija trebalo je da eliminišu potrebu za odlaskom u banku.

Međutim, ono što danas vidimo na globalnom tržištu jeste potpuno drugačiji trend. Najveće svetske banke danas ne stavljaju fokus samo na digitalizaciju, već sve više jačaju savetodavni odnos i ljudski kontakt kao ključ diferencijacije.

Ne vraćaju se klasični šalteri. Vraća se poverenje.

Digitalizacija je ubrzala procese, pojednostavila svakodnevne aktivnosti i omogućila klijentima da gotovo sve obave putem telefona, od plaćanja računa do podizanja kredita. Ali upravo u svetu potpune digitalne dostupnosti raste osećaj distance između institucija i ljudi. Kada nastane problem, finansijska neizvesnost ili velika životna odluka, klijenti ne traže samo algoritam i automatski odgovor.

Traže sigurnost. Traže razumevanje. Traže savet. Traže čoveka.

I upravo tu nastaje nova vrednost modernog bankarstva: ne u pukoj obradi transakcije, već u kvalitetu odnosa koji banka gradi sa klijentom.

Generacija Z menja pravila igre

Iako Generacija Z očekuje potpuno digitalno iskustvo i maksimalnu brzinu usluge, istraživanja pokazuju da upravo ove generacije imaju veoma izraženu potrebu za ljudskim savetovanjem kada donose velike finansijske odluke.

Prema istraživanju CFA instituta iz 2026. godine:

- više od 90% mladih investitora koristi neki oblik finansijskog savetovanja,
- čak 91% ispitanika navodi da više veruje ljudskom savetniku nego alatima zasnovanim na veštačkoj inteligenciji kada su u pitanju ozbiljne finansijske odluke.

Istovremeno, Deloitte istraživanje pokazuje da 55% pripadnika Generacije Z odlaže velike životne odluke zbog finansijske nesigurnosti.

To znači da banke budućnosti neće pobeđivati samo tehnologijom. Ali, kako ponuditi ljudski savet generaciji koja ne želi da pređe prag ekspoziture i ne podnosi telefonske pozive?

Odgovor je u digitalnoj empatiji. Gen Z ne želi tradicionalnog bankara, ali želi živog čoveka na svom terenu. Pobeđivaće banke koje chat botove zamene stvarnim ljudima na aplikacijama, koje ponude video-konsultacije jednim klikom i čiji savetnici imaju ime, prezime i lice na ekranu. Oni traže čoveka ili uživo ili u digitalnom pakovanju.

Pobeđivaće sposobnošću da kombinuju:

- digitalnu efikasnost,
- emocionalnu sigurnost,
- edukaciju,
- savetodavni odnos,
- i kvalitetno korisničko iskustvo.

Šta rade najveće svetske banke

Globalni trendovi jasno pokazuju da najuspešnije banke ne smanjuju ulaganja u odnos sa klijentima već ih povećavaju.

JPMorgan Chase je od 2018. godine otvorio ili renovirao više od 1.000 ek-

spozitura širom SAD, paralelno sa snažnim razvojem digitalnog bankarstva i savetodavnih centara.

Tokom 2026. godine JPMorgan Chase:

- otvara više od 160 novih ekspozitura u preko 30 saveznih država SAD,
- renovira gotovo 600 postojećih lokacija,
- zapošljava više od 1.100 novih zaposlenih u sektoru poslovanja sa stanovništvom,
- i nastavlja višegodišnji plan razvoja mreže koji uključuje više od 500 novih ekspozitura do 2027. godine.

Posebno je značajno to što banka paralelno razvija novu generaciju savetodavnih finansijskih centara namenjenih klijentima sa kompleksnijim finansijskim potrebama. Ovi centri nisu klasične ekspoziture. Oni uključuju privatne prostorije za razgovor sa klijentima, savetovanje za upravljanje ličnim finansijskim i investicijskim, podršku preduzetnicima i kompanijama, kao i finansijsku edukaciju zajednice.

Nordijski model

Nordijske zemlje danas spadaju među najdigitalizovanije finansijske sisteme na svetu. Nordea banka navodi da se čak 97% svih interakcija sa klijentima danas odvija digitalno.

Ipak, uprkos ekstremnoj digitalizaciji, nordijske banke ne ukidaju savetodavnu ulogu čoveka. Naprotiv. One automatizuju administraciju, ali povećavaju vrednost ljudskog odnosa. Ulažu u personalizaciju zasnovanu na veštačkoj inteligenciji i digitalne procese, ali istovremeno jačaju upravljanje odnosima, finansijsko savetovanje i ličnu podršku pri važnim životnim odlukama.

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Trendovi

Autori: & Autor: BILJANA PEŠIĆ, osnivač kompanije Memotion

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti

Naslov: Bankarstvo budućnosti: Zašto se svet vraća čoveku

Napomena:

Površina: 1110

Strana: 40,41

Na prvi pogled, procenat od 97% digitalnih interakcija zvuči kao potpuni nestanak čoveka. Ali trika nema: nordijske banke su automatizovale sve što je dosadno i rutinsko. Time su oslobodile vreme svojih ljudi. Kada klijent danas prođe kroz onih preostalih 3% i sedne prekoputa bankara, on ne gubi vreme na potpisivanje gomile papira. Taj sastanak postaje premium iskustvo – duboki, strateški razgovor o klijentovoj budućnosti, a ne o administrativnim procedurama. Manje kontakta, ali neuporedivo više vrednosti.

Sušтина nordijskog modela je veoma jasna: Tehnologija rešava operativu. Ljudi grade poverenje.

Britanski model

Jedan od najzanimljivijih evropskih modela trenutno se razvija u Velikoj Britaniji kroz koncept zajedničkih bankar-

skih centara. Danas u Velikoj Britaniji postoji više od 230 ovakvih bankarskih centara, dok je planirano dalje širenje mreže širom zemlje.

Model funkcioniše po hibridnom principu: više banaka deli infrastrukturu i operativni prostor, dok savetnici pojedinačnih banaka dolaze određenim danima i rade direktno sa svojim klijentima.

Cilj ovog modela nije povratak tradicionalnom bankarstvu. Cilj je očuvanje poverenja, finansijska uključenost, optimizacija troškova i zadržavanje ljudskog kontakta u svetu potpune automatizacije.

Pobednički model

Bankarstvo budućnosti neće biti ni potpuno digitalno, niti potpuno tradicionalno. Pobednik neće biti banka sa najboljom aplikacijom. Niti banka sa najni-

žom kamatnom stopom.

Aplikacija može bezgrešno da izvrši transakciju. Veštačka inteligencija može nepogrešivo da obradi podatke. Ali nijedan algoritam na svetu ne može da zameni onaj trenutak olakšanja kada klijent, pritisnut životnim problemom ili velikom odlukom, shvati da ga sa druge strane sluša čovek koji ga razume.

Proizvodi mogu da se kopiraju. Tehnologija može da se kupi. Ali odnos koji klijent izgradi sa ljudima u banci ostaje jedina neosvojiva tvrđava i najveća konkurentska prednost.

Ulazimo u novu eru. Era bankarstva zasnovanog isključivo na proizvodima polako se završava. Budućnost pripada bankama koje uspeju da izgrade ekosistem poverenja – kroz spoj tehnologije, savetodavnog odnosa, edukacije i autentičnog ljudskog kontakta.

JUN 2026. | 41

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika bez naslova

Autori: 4 Autor. NARODNA BANKA SRBIJE

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1680

Naslov: Domaći bankarski sektor nastavlja integracije u evropski finansijski prostor

Strana: 26,27,28

U FOKUSU

EFEKTI OPERATIVNE PRIMENE PLATNE ŠEME
SEPA TRANSFER ODOBRENJA U REPUBLICI SRBIJI

Domaći bankarski sektor nastavlja integracije u evropski finansijski prostor

Uključivanjem u SCT šemu domaće banke postale su deo jedinstvenog evropskog okvira za izvršavanje transfera odobrenja u evrima, što podrazumeva primenu zajedničkih standarda, usklađenih procedura i savremenih tehničkih rešenja koja omogućavaju veću automatizaciju i efikasnost obrade transakcija

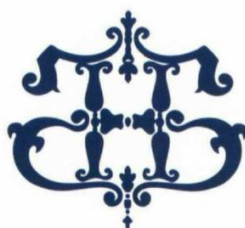

NEŠTO VIŠE OD MESEC DANA NAKON početka operativne primene platne šeme SEPA transfer odobrenja - SEPA Credit Transfer (SCT) u

Republici Srbiji, već je moguće sagledati prve efekte jednog od značajnijih iskoračka u razvoju i modernizaciji domaćeg platnog sistema. Republika Srbija je 22. maja 2025. godine zvanično postala članica Jedinstvenog područja za plaćanje u evrima - SEPA, što predstavlja rezultat višegodišnjeg procesa usklađivanja domaćeg regulatornog i institucionalnog okvira sa evropskim standardima u oblasti platnih usluga. S tim u vezi, iako su promene koje donosi pristupanje Republici Srbije SEPA području pre svega infrastrukturne i regulatorne prirode, njihovi efekti su daleko širi. Oni se ogledaju u jednostavnijem obavljanju plaćanja, efikasnijem poslovanju privrede i jačanju finansijske integracije države sa evropskim tržištem.

Standardizovano iskustvo

SEPA predstavlja panevropski platni sistem koji danas broji 41 državu članicu (uključujući sve države članice Evropske unije) i predstavlja jednu od najznačajnijih inicijativa u pogledu usklađivanja i modernizacije platnih usluga u Evropi. Osnovni cilj ovog sistema jeste da se razlike između domaćih i prekograničnih bezgotovinskih plaćanja u evrima širom Evrope postepeno svedu na minimum.

Народна банка Србије

Autor: NARODNA BANKA SRBIJE

Dakle, suštinska ideja SEPA inicijative je da granice između država ne budu prepreka za realizaciju pomenutih plaćanja, već da korisnik finansijskih usluga ima isto iskustvo u pogledu sprovođenja navedenih transakcija bez obzira na to gde se nalazi platić, odnosno primalac plaćanja. Na taj način korisnici dobijaju jedinstveno, predvidivo i standardizovano iskustvo plaćanja, dok se tehničke i administrativne razlike, koje su nekad predstavljale prepreku, u velikoj meri otklanjaju.

SEPA funkcioniše kroz pet zasebnih platnih šema koje uređuju način izvršavanja različitih vrsta plaćanja u evrima, pri čemu svaka od tih šema ima sopstvena pravila, standarde i uslove učešća, kojima upravlja Evropski platni savet. Na taj način, pružaoci platnih usluga, koji su zvanični učesnici SEPA šema, omogućavaju svojim korisnicima izvršavanje plaćanja u potpuno

standardizovanom i automatizovanom okruženju.

Poseban značaj za Republiku Srbiju ima činjenica da je već od maja 2026. godine, koji prema kalendaru Evropskog platnog saveta predstavlja najraniji datum operativne spremnosti za pružaoce platnih usluga iz Srbije, Narodna banka Srbije u svojstvu pružaoca platnih usluga za budžetske korisnike, uz čak 18 od 19 banaka koje posluju u Republici Srbiji pristupilo SCT platnoj šemi i započelo sa izvršavanjem transakcija putem ovog kanala plaćanja. Visok stepen uključenosti domaćeg bankarskog sektora već na samom početku omogućio je da SEPA sistem postane dostupan praktično čitavom domaćem tržištu, što predstavlja značajan pokazatelj spremnosti bankarskog sistema za primenu evropskih standarda.

Iako je protekao relativno kratak period od početka operativne primene, odnosno sprovođenja transakcija putem SCT šeme, već sada je moguće uočiti prve konkretne promene u načinu izvršavanja prekograničnih plaćanja u evrima sa zemljama članicama SEPA područja. Naime, do trenutka pristupanja SEPA području, plaćanja prema inostranstvu često su podrazumevala različite procedure, više učesnika, odnosno korespondentskih banaka u lancu prenosa sredstava i ograničenu predvidivost u pogledu konačnih troškova i vremena izvršenja. Danas se transakcije koje se realizuju putem SCT šeme odvijaju u

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: bez naslova

Autori: 4 Autor. NARODNA BANKA SRBIJE

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1680

Naslov: Domaći bankarski sektor nastavlja integraciju u evropski finansijski prostor

Strana: 26,27,28

okviru jedinstvenog skupa pravila koja važe za sve učesnike sistema.

Rok izvršenja dan

Za korisnike finansijskih usluga iz Republike Srbije, proces je u potpunosti ujednačen i funkcioniše tako što se nalog za plaćanje inicira u banci (elektronski ili u ekspozituri), nakon čega banka učesnica SCT šeme transakciju prosleđuje kroz standardizovanu SEPA infrastrukturu. Sredstva se zatim usmeravaju ka banci primaoca plaćanja – koja takode mora da bude učesnica pomenute platne šeme i koja navedena sredstva raspoređuje na račun primaoca. Rok izvršenja transakcije jasno je definisan pravilima šeme i iznosi najkasnije jedan radni dan od trenutka prijema urednog i ispravno popunjenog naloga za plaćanje. Na taj način se postiže veća izvesnost i predvidivost platnog prometa sa zemljama članicama ovog područja, što je jedna od ključnih koristi koje SEPA donosi korisnicima.

Značaj pristupanja SEPA području za

građane Republike Srbije ogleda se, pre svega, u jednostavnijem i efikasnijem obavljanju plaćanja u evrima prema inostranstvu. U praksi, to znači da su plaćanja prema članicama SEPA područja organizovana na način koji je usklađen sa jedinstvenim evropskim standardima. Korisnici finansijskih usluga iz Republike Srbije više ne moraju da se suočavaju sa različitim tehničkim zahtevima i procedurama koje su zavisile od države primaoca plaćanja ili načina na koji je konkretna transakcija obrađivana.

Veća transparentnost troškova

Posebno je važna veća transparentnost troškova. Sredstva se u okviru SCT šeme prenose u punom iznosu, bez umanjenja po osnovu naknada posredničkih banaka, dok svaka strana snosi troškove svoje banke u skladu sa jasno definisanim tarifama. Na taj način korisnici imaju jasniju sliku o ukupnim troškovima transakcije i mogu lakše da planiraju svoje finansijske obaveze. Pored toga,

unapred definisani rokovi izvršenja doprinose većem poverenju u sistem i omogućavaju efikasnije upravljanje ličnim finansiranjima, posebno u situacijama kada se plaćanja redovno obavljaju prema inostranstvu.

Značaj pristupanja SEPA području, odnosno mogućnosti izvršenja transakcija putem SCT platne šeme posebno dolazi do izražaja u domenu domaće privrede. Evropska unija predstavlja jednog od najznačajnijih spoljnotrgovinskih partnera Republike Srbije, pri čemu se veliki deo poslovnih transakcija domaćih pravnih lica odvija upravo sa partnerima iz zemalja članica SEPA. U takvim okolnostima, korišćenje standardizovanih platnih šema omogućava efikasnije upravljanje novčanim tokovima, lakše planiranje poslovanja i smanjenje troškova prekograničnih plaćanja sa pomenutim zemljama, a što je od najvećeg značaja upravo za mala i srednja preduzeća koja su orijentisana ka izvozu. Za njih, svaka ušteda u vremenu, troškovima i

JUN 2026. | 27

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika bez naslova

Autori: 4 Autor. NARODNA BANKA SRBIJE

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1680

Naslov: Domaći bankarski sektor nastavlja integraciju u evropski finansijski prostor

Strana: 26,27,28

U FOKUSU

EFEKTI OPERATIVNE PRIMENE PLATNE ŠEME
SEPA TRANSFER ODOBRENJA U REPUBLICI SRBIJI

operativnim procedurama direktno doprinosi većoj konkurentnosti i lakšem pristupu evropskom tržištu.

Istovremeno, pored toga što koriste jedinstvenih platnih standarda dodatno jača povezanost domaće privrede sa evropskim tržištem, stvaraju se uslovi i za dalje povećanje investicionih i trgovinskih tokova.

Značaj i za domaće banke

Pristupanje SEPA području nije značajno samo za korisnike finansijskih usluga, već i pružaoce pomenutih usluga. Uključivanjem u SCT šemu domaće banke postale su deo jedinstvenog evropskog okvira za izvršavanje transfera odobrenja u evrima, što podrazumeva primenu zajedničkih standarda, usklađenih procedura i savremenih tehničkih rešenja koja omogućavaju veću automatizaciju i efikasnost obrade transakcija.

Istovremeno, učešće u SEPA sistemu predstavlja dodatni podsticaj za nastavak modernizacije platnih usluga i razvoj novih digitalnih rešenja. Na taj način domaći bankarski sektor nastavlja proces integracije u evropski finansijski prostor, što dugoročno doprinosi povećanju konkurentnosti i kvaliteta usluga koje se pružaju korisnicima finansijskih usluga iz Republike Srbije.

Uspešno pristupanje Republike Srbije SEPA području rezultat je koordinisanog rada velikog broja institucija, pri čemu je Narodna banka Srbije imala ključnu ulogu u normativnoj, organizacionoj i operativnoj pripremi čitavog procesa.

Značajna uloga NBS

Jedan od najbitnijih koraka odnosio se na usklađivanje domaćeg regulatornog okvira sa pravilima SEPA sistema i relevantnim evropskim propisima, čime su stvoreni neophodni uslovi za učešće domaćih pružalaca platnih usluga u SEPA platnim šemama. Istovremeno, Narodna banka Srbije je u kontinuitetu koordinisala aktivnosti sa domaćim bankarskim sektorom i relevantnim evropskim institucijama, uz značajnu ulogu u tehničkoj pripremi i razmeni informacija tokom procesa pristupanja SEPA šemama. Poseban akcenat bio je na obezbeđivanju ujednačene i pravovremene pripreme banaka za početak primene SCT platne šeme, što je rezultiralo visokim stepen

41

državu članicu broji
SEPA panevropski
platni sistem

22.

maja 2025. godine
Republika Srbija
zvanično postala
članica Jedinstvenog
područja za plaćanje
u evrima – SEPA

5

zasebnih platnih šema omogućavaju
da SEPA funkcioniše, a one uređuju
način izvršavanja različitih vrsta
plaćanja u evrima, pri čemu svaka
od tih šema ima sopstvena pravila,
standarde i uslove učešća, a kojima
upravlja Evropski platni savet

18

od 19 banaka koje
posluju u Republici
Srbiji pristupilo
SCT platnoj šemi

nom uključenosti domaćeg bankarskog sektora u najkraćem predviđenom roku. Nakon početka operativne primene SEPA platnih šema, uloga Narodne banke Srbije nastavlja se kroz praćenje funkcionisanja sistema i analizu njegovih efekata na tržište platnih usluga. Posebna pažnja usmerena je na stabilnost sistema, tokove transakcija i kretanje naknada, kao i na ukupne efekte na korisnike finansijskih usluga.

Na taj način, Narodna banka Srbije doprinosi očuvanju stabilnog i efikasnog platnog sistema, uz istovremeno praćenje daljeg razvoja SEPA okvira i njegovih potencijalnih koristi za građane i privredu.

Dakle, iako je od početka operativne primene SCT šeme proteklo svega mesec dana, već sada je jasno da pristupanje Srbije SEPA području predstavlja mnogo

više od tehničke promene načina izvršavanja plaćanja. Naime, reč je o koraku koji dodatno približava domaći finansijski sistem evropskim standardima, olakšava poslovanje građanima i privredi Republike Srbije, ali i doprinosi jačanju poverenja u moderne platne mehanizme. Istovremeno, ovaj proces predstavlja važan deo šire ekonomske i finansijske integracije Srbije sa evropskim tržištem, ali i veoma relevantan korak u celokupnom procesu pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji. Zbog toga se SEPA ne može posmatrati isključivo kao novi kanal za izvršavanje plaćanja u evrima. Ona predstavlja simbol postepene, ali kontinuirane (finansijske) evropske integracije države sa konkretnim i merljivim koristima za građane, privredu i celokupan finansijski sistem zemlje.

Datum: 09.07.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Potrošačka korpa

Autori: G. Vitorović

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Naslov: ODLOŽENO PLAĆANJE GLAVOBOLJA NA RATE

Napomena:

Površina: 676

Strana: 10

ДВОСТРУКЕ ЦЕНЕ ЗА ГОТОВИНУ И ЗА ПОЧЕК, ПОГОДНОСТ ИЛИ ФИНАНСИЈСКА ЗАМКА

ОДЛОЖЕНО ПЛАЋАЊЕ ГЛАВОБОЛЈА НА RATE

За кеш исти производ јефтинији од 10 до 20 одсто

Г. Виторовић

ПЛАЋАЊЕ на рате само звучи као уступак трговца, јер махом иде на рачун купца. Када се грађани упусте у овај начин набавке, најчешће великих потроштина, схвате да су производ преплатили, али у том тренутку, одложена куповина била им је једина опција. За готовину, цена истог артикла

по нижој цени која важи за кеш. Правници, с друге стране, објашњавају да начин наплате зависи од уговорног аранжмана између трговца и банке.

Велики број потрошача прибегава одложеном плаћању, када новца у новчанику зафали. Најчешће је то случај када велике набавке закуцају на врата, попут реновирања стана и куповине технике. Висок датум од плате,

ница беле технике, са којима моја банка сарађује. Нисам имала другог избора, и провукла сам кредитну картицу, када се испоставило да су ми обрачунали цене као да сам пазарила на одложено плаћање - препричала нам је недавну ситуацију са којом се суочила Анђела С.

Како нам је испричала изреволтирана Београђанка, није јој јасно због чега јој је тако обрачунало. Свесно је пристала на то да сада на рате отплаћује дуг банци. Ипак, како нам је рекла, покајала се због ове набавке.

Више би ми се исплатило да сам одабрала продавницу са којом банка није партнер и да плаћам камату банци четири одсто годишње, уместо што сам пристала на овакав обрачун, као да сам купила на рате, што ме кошта 15 одсто скупље од праве цене! Али, нисам имала другог начина, јер су ми апарати хитно били потребни - искрена је наша саговорница.

Финансијске погодбе, услови, понуда и оглашавање уређени су одредбама Закона о заштити корисника финансијских услуга. Прописано је да понуда може да подразумева да ће потрошач који плаћа робу готовином доbitи одређене погодности, нарочито у цени, али

то мора да буде јасно и недвосмислено назначено, не само у понуди, већ и приликом оглашавања "плаћања на рате". Такође, ако се оглашава продаја са отплатама на рате цене која се у смислу овог закона сматра кредитирањем корисника - разлика између цене за куповину на одложено плаћање и за куповину за

приликом куповине кредитном картицом, трговац је у обавези да усмено или писмено обавести купца о општим условима, у виду предуговорног обавештења.

То да ли ће продавац наплатити основну цену или ону која је виша у случају одложеног плаћања, зависи од уговорног аранжмана који трговински ланац има са банком. Некада су општи услови такви да банка одмах исплаћује кеш, а некада на рате. То утиче на крајњег купца, и зато он мора имати све информације пре него што се изврши трансакција - објашњава Драгић.

Савет потрошачима је да опрезно приступају куповинама, да новац рационално прерасподеле и да се не преадужују. Финансијске институције учиниће све да клијенте задрже, па ће одобрити лимите несразмерне приманима. Зато треба водити рачуна, сматра Драгић, да куповина не премашује висину једне зараде, била то плата или пензија. Све преко тога је дужничко ропство. Такође, пожељно је упоређивање услова у неколико продавница пре куповине.

Пазар кредитним картицама код неких трговаца уз ниже цене за готовину, а код других уз веће на отплату

готовину мора бити процентуално исказана.

Једино што трговци у овом случају морају да поштују је да "двоструке цене" буду и јасно назначене. Све то је дефинисано "Правилником о облику и садржини обрасца понуде финансијске погодбе", који се примењује од краја 2017. године. Према речима правника Марка Драгића из Националне организације потрошача Србије (НОПС),

Предуговорно информисање

ВЛАСНИК кредитне картице у ситуацији када га кредитира банка, што значи да трговац добија цео износ одмах, има право да робу добије по нижој цени која важи за готовинско плаћање - каже Дејан Гавриловић, председник Удружења потрошача "Ефектива". У супротном, како тврди, трговац би прекршио одредбе предуговорног информисања потрошача из Закона о заштити потрошача којима су одређене две цене за исти производ у зависности од тога да ли им на рачун паре стижу одмах или на отплату на више месеци. На питање да ли постоје законом одређене разлике између цена за кеш и на одложено, Гавриловић каже да не постоје границе, а да је на потрошачу да води рачуна и да се добро информише и о ценама и о погодностима при плаћању.

би им била нижа, од десет до чак 20 одсто. Ипак, закон је на страни трговаца и даје им право на две различите цене за куповину готовином и на почет, под условом да су те разлике јасно истакли. Потрошачима међутим, није јасно зашто се за куповину кредитном картицом код једног трговца обрачунава већа цена као за куповину на одложено, а код другог се наплаћује

као по правилу Марфијевог закона је баш време за хитну куповину. Тада се проналазе начини, а пазарење на рате или провлачење кредитне картице буду добра решења. Све док се не испостави да су и та решења - скупа.

Недавно сам имала велику набавку беле технике за породичну кућу. Шпорет и фрижидер били су ми приоритети и отишла сам у ланац продав-

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Analiza

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 1652

Naslov: SpaceX i Maskovi lojalisti

Strana: 18,19,20

ANALIZA

INICIJALNA PONUDA AKCIJA

SpaceX i Maskovi lojalisti

Kada je trka na polju veštačke inteligencije (AI) ove godine ubrzala do neslučenih visina, nije bilo dileme da će Maskova kompanija SpaceX požuriti sa tajmingom ranije najavljene inicijalne ponude akcija (IPO). Rekordno prikupljanje kapitala, rušenje konvencionalnih berzanskih pravila i enormno bogaćenje njenog osnivača ni u jednom momentu nisu bili upitni

U SVEGA DESETAK DANA AMERIČKO FINANSIJSKO tržište pokazalo je kakvu prednost imaju takmošnje kompanije koje ovu privredu čine globalnim liderom, uprkos sve većim podmetanjima sa političkog terena. Najpre je početkom juna matična kompanija pretraživača Google, Alphabet, najavila da će prikupiti 80 milijardi dolara kako bi finansirala sopstvene AI projekte. Nede-

lju dana kasnije, kompanija za AI i istraživanje svemira, SpaceX, prikupila je sličnu sumu, što predstavlja najveći IPO u istoriji svetskog tržišta kapitala.

I to je osnovna funkcija berze koja čini suštinsku razliku u odnosu na privredne sisteme gde njegovi učesnici nemaju ovu mogućnost. Efikasno tržište kapitala omogućava biznisima, državi i lokalnoj upravi da finansiraju sopstvene projekte putem emisija kapitala, a ova njegova karakteristika poput magneta mobilise mlađe i perspektivne firme kojima se olakšava razvojni put.

Ništa manje značajna uloga berze ogleda se i u indirektnoj kontroli trošenja ovog novca, pa nijedan upravljač (menadžer) ne može biti ležeran na čelu firme, već fokusiran na isporučivanje rezultata. Ukoliko oni izostanu dolazi do pada cene finansijskih instrumenata i posledično zaokreta u strategiji upravljanja sa nekim novim čelnim ljudima. Time se krug ovih teorijskih podsticaja završava i, uprkos pojedinim slabostima modela u praksi, veoma je teško naći globalni proizvod ili uslugu, a da njegovi nosioci nisu javne kompanije kotirane na nekom od tržišta kapitala.

Od garaže do tržišta

Broj i vrednost godišnjih IPO-ova predstavlja odličnu meru sentimenta na

Autor: NENAD GUJANIČIĆ, glavni broker brokerske kuće „Momentum”

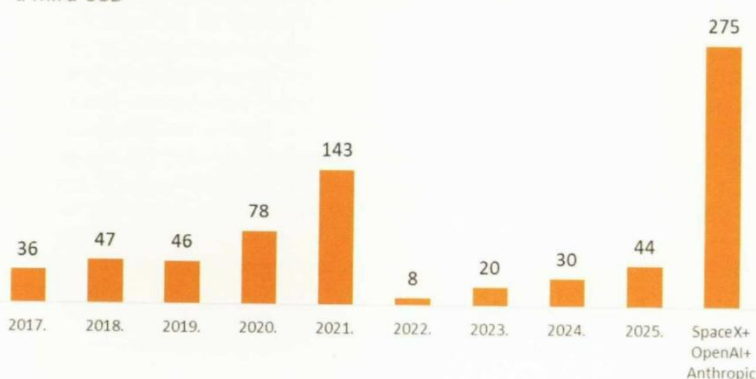
tržištu kapitala, dok se uporedo kvalitet samih tržišta međusobno meri brojem i obimom sprovedenih emisija. Zahvaljujući premium vrednovanju i visokoj likvidnosti, američko tržište kapitala prikupi oko polovine globalnih emisija godišnje, posmatrano po obimu, a sve

veća dominacija tehnološkog sektora i AI kompanija očito će voditi povećanju ovog udela.

Prikupljanje kapitala na berzi u velikoj meri zavisi od makroekonomskih okolnosti, u prvom redu od visine kamata, pa ne čudi što su u 2022. godini sa ostrim ciklusom podizanja kamata nastupili prilično nepovoljni uslovi na tržištu emisija hartija od vrednosti. U narednim godinama situacija se postepeno poboljšavala, da bi ubrzani AI trendovi doveli kako do rasta tržišta akcija generalno, tako i do pojačanog interesovanja za nove projekte u čijoj su osnovi mahom stajali novi tehnološki trendovi.

Za ovu godinu su najavljene emisije akcija koje bi sasvim izvesno podigle vrednost IPO tržišta značajno iznad istorijskog proseka i njegovih najboljih godina. Pored Maskove kompanije SpaceX, na tržištu bi mogao da se pojavi i pionir na AI polju, kompanija OpenAI poznata po svom četbotu ChatGPT, te Anthropic, AI firma koja je sa svojim modelima dovela do ozbiljnih turbulencija u poje-

Očekivani prihodi od IPO-a u AI eri daleko iznad proseka
u mlrd USD

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Analiza

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 1652

Naslov: SpaceX i Maskovi lojalisti

Strana: 18,19,20

dinim privrednim delatnostima sa fokusom na održivost njihovih poslovnih modela.

Cena IPO-a ili koliko je dosta?

Kada osnivači kompanije donesu odluku za njenim javnim finansiranjem na tržištu, ovaj projekat prelazi u ruke investicionih bankara koji postaju glavni donosioci odluka u daljem razvojnog putu. Naročito u bliskoj prošlosti veliki broj ovih emisija pojavljivao se na tržištu sa izuzetno visokim vrednovanjem, pa su ove akcije u godinu dana po njihovom pojavljivanju na berzi uglavnom beležile velike fluktuacije uz prosečan medijski pad u prvoj godini od 10-ak procenata u odnosu na prvi trgovački dan.

Kakve obrise pomame su dobili IPO-ovi govori i činjenica da se, recimo, Airbnb odlučio za berzanski debi u jeku pandemije, dok je godinu dana kasnije Rivian vrednovan 85 milijardi dolara premda u tom momentu nije ostvarivao nikakve prihode, tačnije tek je sklapao prve stotine svojih e-vozila.

Da će Maskova kompanija imati visoko vrednovanje i izraženu euforiju znalo se još u momentu kada je ovaj najveći preduzetnik današnjice obelodanio svoje berzanske namere. Maskova harizma i vizija formirali su čitavu armiju poklonika koja prati sve njegove projekte, pa tako pojedinačni investitori čine trećinu vlasništva Tesle, što je prilična retkost u korporativnom svetu. Ovome je svakako doprinela i Maskova prisutnost u jav-

nosti koji preko društvene mreže X često testira svoje ideje i nadahnjuje poklonike širom sveta.

Bilion po bilion...

I u sprovedenom IPO-u SpaceX-a Mask je nastavio da neguje imidž velikog gurua pred milionima sledbenika. Oko 30 procenata emisije akcija bilo je

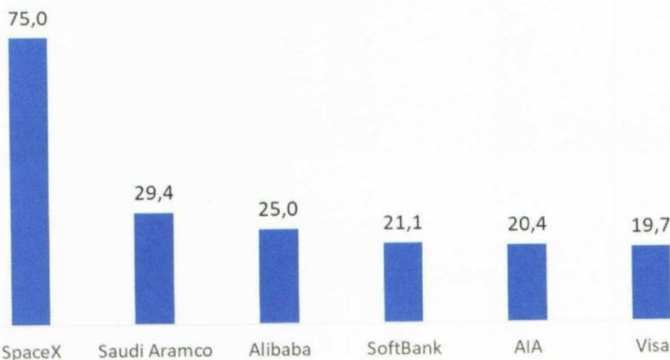
namenjeno pojedinačnim investitorima, da bi se njihov konačni udeo, usled tražnje koja je bila 3-4 puta veća od ponude, sveo na petinu vlasništva. Inače, u prosečnim emisijama obično oko 5-7 odsto emitovanih akcija dospe u ruke pojedinačnih investitora.

IPO SpaceX-a sproveden je na ceni od 135 dolara po akciji što vrednuje kompaniju 1,8 hiljada milijardi dolara u odnosu na njen operativni gubitak u 2025. godini od skoro pet milijardi i skroman prihod od 18,7 milijardi dolara. I premda se na berzi trguje očekivanjima, ostaje veliko pitanje da li je uopšte moguće izmeriti ova poslovna očekivanja koja su gurnuta u daleku budućnost. Investicione banke koje su sprovodile IPO očekuju prihode u 2028. godini od oko 160 milijardi dolara odnosno 330-470 milijardi dolara u 2030. godini. Jedan od potpisnika emisije nije se libio ni da proceni prihode kompanije u 2040. godini na 3,4 hiljade milijardi dolara.

I dok će na poslovnom polju sve zavisiti od realizacije Maskove vizije i trajektorije u razvoju AI buma, berzanska industrija nije sedela skrštenih ruku da

Najveće inicijalne ponude akcija u istoriji

u mlrd USD

JUN 2026. | 19

Datum: 30.06.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Analiza

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Naslov: SpaceX i Maskovi lojalisti

Napomena:

Površina: 1652

Strana: 18,19,20

ANALIZA

INICIJALNA PONUDA AKCIJA

Vremeplov SpaceX-a:

SpaceX - vlasnička struktura

Mart 2002. – Mask osniva SpaceX koristeći kapital stečen prodajom kompanije PayPal.

Mart 2006. – SpaceX lansirala svoju prvu raketu Falcon 1, ali misija završava neuspehom.

Septembar 2008. – Falcon 1 uspešno lansirani i postaje prva privatno razvijena raketa na tečno gorivo koja je dostigla Zemljinu orbitu.

Maj 2012. – Kapsula Dragon, lansirana pomoću rakete Falcon 9, uspešno se spaja sa Međunarodnom svemirskom stanicom.

Decembar 2015. – Izvedeno prvo uspešno vertikalno sletanje rakete Falcon 9, što predstavlja prvo kontrolisano vraćanje rakete velike nosivosti nakon isporuke korisnog tereta u orbitu.

Februar 2018. – Prvo lansiranje rakete Falcon Heavy, koja u svemir odnosi Maskov Tesla Roadster sa lutkom Starman na mestu vozača.

Maj 2019. – SpaceX započinje lansiranje Starlink satelita, dizajniranog za distribuciju signala za brzi internet komercijalnim korisnicima širom sveta.

Oktobar 2020. – SpaceX uspešno realizuje stoti let rakete iz porodice Falcon.

Novembar 2020. – Misija SpaceX Crew-1, prva operativna misija realizovana u okviru NASA programa komercijalnih posada.

April 2021. – NASA dodeljuje kompaniji SpaceX ugovor za razvoj prvog komercijalnog sistema za sletanje ljudi na Mesec u sklopu programa Artemis.

Septembar 2021. – SpaceX lansirala prvu potpuno civilnu posadu koja je uspešno obletela Zemlju.

Septembar 2024. – U okviru misije SpaceX Polaris Dawn uspešno je izvedena prva privatno organizovana i vođena svemirska šetnja.

Januar 2025. – Raketa Starship kompanije SpaceX raspada se u svemiru nekoliko minuta nakon lansiranja iz Teksasa.

Jun 2025. – Starship eksplodira tokom testiranja na zemlji.

Februar 2026. – SpaceX preuzima Maskov AI startap xAI u rekordnoj transakciji vrednoj 250 milijardi dolara, čime su objedinjene Maskove svemirske i AI ambicije.

Februar 2026. – SpaceX pomera svoj fokus sa Marsa na izgradnju „samoodrživog, rastućeg grada“ na Mesecu.

April 2026. – SpaceX podnosi poverljivu IPO prijavu za potencijalno najveći izlazak na berzu u istoriji finansijskih tržišta.

Maj 2026. – SpaceX javno objavljuje i podnosi dokumentaciju za IPO.

Jun 2026. – SpaceX utvrđuje cenu akcije u okviru IPO-a na 135 dolara, sa ciljem da prikupi rekordnih 75 milijardi dolara kapitala.

podstakne uspeh ovog projekta. Nasdaq je odmah naveo da će ovaj indeks skratiti period u kojem će uvrstiti SpaceX, što će akcijama veoma brzo dati snažnu potporu sa strane investicionih i penzionih fondova koji prate ovu korpu akcija. S druge strane, kreator indeksa S&P

500, S&P Global, saopštio je prošle sedmice da neće menjati kriterijume za ulazak u ovu indeksnu korpu, svrstavši se u redak krug učesnika na tržištu koji sopstvenu metodologiju i principe nije stavio ispod sveprisutne komercijalizacije.

Prvi dan trgovanja doneo je akcija-

ma SpaceX-a rast od skoro 20 procenata čime je berzanska istorija nepovratno ispisana. Za nastavak ove trajektorije biće potrebno mnogo konkretnijih dokaza uspešnosti ove priče naročito u susret isticanju zabrane prodaje akcija postojećih akcionara.

Datum: 09.07.2026

Medij: Politika

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Krediti

Napomena:

Površina: 263

Naslov: Udeo problematičnih kredita na istorijskom minimumu

Strana: 10

Удео проблематичних кредита на историјском минимуму

Удео проблематичних кредита (НПЛ) у земљама централне, источне и југо-источне Европе (CESEE) пао је на историјски најнижи ниво од 1,86 одсто на крају 2025. године, а Србија је међу најбољима по овој статистици, објавила је Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) у најновијем извештају. Удео лоших кредита у Србији смањен је за 0,6 процентних поена, на два одсто, док је њихова укупна вредност пала

рирања у прерађивачкој индустрији, док је у Румунији раст износио 13 одсто. Истовремено, просечан степен покривености лоших кредита резервацијама у региону ЦЕСЕЕ смањен је на 62,7 одсто. Банка оцењује да квалитет кредитних портфеља остаје стабилан захваљујући ниској незапослености и солидној ликвидности дужника, али упозорава да расту ризици због слабијег привредног раста, високих камат-

▼
Међу земљама централне, источне и југоисточне Европе Србија је међу најбољима по овој статистици

Фото EPA/Luong Thai Linh

за 11,9 одсто, на око 700 милиона евра. Већи пад забележила је једино Црна Гора, где је вредност проблематичних зајмова смањена за 13,2 одсто. Према извештају, укупна вредност проблематичних кредита у региону ЦЕСЕЕ повећана је за 4,5 одсто, на 28,6 милијарди евра, док је просечан удео лоших кредита смањен за 0,09 процентних поена. Највећи раст вредности лоших кредита забележила је Словенија, чак за 53,9 одсто, пре свега због реструкту-

них стопа и спољних економских шокова. ЕБРД упозорава да највећи ризици остају у сектору комерцијалних некретнина и грађевинарства, док су мала и средња предузећа, посебно извозници, изложена геополитичким тензијама и неизвесности у међународној трговини. Банка напомиње и да потрошачко кредитирање захтева појачан надзор због могућег погоршања способности грађана да отплаћују дугове, наводи ЕБРД на својој веб-страници.

Vreme: 09.07.2026 06:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/108215/za-koliko-se-vrati-kapital-ulozen-u-stan-za->

Autori: Bojana Lazarević

Teme: Krediti

Naslov: Kupujete stan radi izdavanja? Očekujte dug period povraćaja ulaganja - preko 15 godina

6642

Da li su prinosi od izdavanja nekretnine zaista atraktivni kao što deluju? Analiziramo Beograd i Novi Sad, a računica će vas možda iznenaditi.

Ulaganje u stan radi izdavanja i dalje predstavlja jedan od najčešćih oblika investiranja u Srbiji, a stabilna tražnja za zakupom poslednjih godina doprinela je tome da prinosi od izdavanja ne padnu značajno, uprkos snažnom rastu cena kvadrata. Ipak, nominalni prinosi ne daju potpunu sliku o isplativosti. Kada se u obzir uzmu inflacija i drugi troškovi ulaganja, realni povraćaj investitora (vlasnika stana) znatno je skromniji nego što deluje u prvi mah.

Prema podacima Global Property Guidea, prosečan bruto prinos od izdavanja stanova u Srbiji u prvom kvartalu 2026. iznosio je 5,63 odsto, što je malo više u odnosu na 5,57 odsto s kraja 2025. Reč je o pokazatelju koji sumira odnos godišnje kirije i kupovne cene nekretnine, ali ne uključuje poreze, troškove održavanja, periode bez zakupaca, ulaganja u opremanje i renoviranje, pa samim tim ne odražava ni stvarni prinos koji investitor ostvaruje.

Koliko danas košta "ulazak" u investiciju najbolje pokazuju medijalne oglašene cene stanova na kojima se zasniva analiza Global Property Guidea. U Beogradu se one kreću od 85.000 evra za garsonjeru, preko 145.000 evra za jednosoban i 195.000 evra za dvosoban stan, do 268.000 evra za trosoban i 370.000 evra za četvorosoban stan. U Novom Sadu su cene niže, ali i dalje visoke - od približno 67.000 evra za garsonjeru do oko 264.000 evra za veće, četvorosobne stanove.

Uz aktuelne cene, prosečni bruto prinos (5-6 odsto) danas se ostvaruje uz znatno veći početni kapital nego ranije. Na sreću izdavalaca, snažno tržište zakupa uspeo je da ublaži efekat drastičnog poskupljenja stanova, a evo i konkretnog primera koji jasno ilustruje koliko su cene u kratkom roku otišle previsoko: stan kupljen u Beogradu za 150.000 evra 2020. godine, sada vredi 240.000 evra, što znači da je poskupeo čak 60 odsto za svega sedam godina.

Istina jeste da su i kirije poskupele u odnosu na period pre 2020, ali je u međuvremenu, ipak, došlo do hlađenja tog tržišnog segmenta, kako zbog šire ponude, tako i zbog racionalnijeg pristupa zakupaca. Sa druge strane, iako prodaja stanova pada u celoj zemlji, cene kvadrata uporno rastu i tu automatski dolazi do većeg jaza između cena kvadrata i iznosa kirija.

Uz to, Beograd možemo posmatrati kao tržište za sebe, budući da je samo u prestonici za kupovinu stanova potrošeno 643,1 milion evra u prvom kvartalu ove godine, odnosno više od polovine ukupnog iznosa izdvojenog za stanove u celoj državi. Jedan deo tih kupovina je, svakako, investicione prirode, s obzirom na veliki turistički i privredni potencijal grada.

Novi Sad još uvek zaostaje za Beogradom u tom pogledu, ali je posle njega, ne samo drugi najveći, već i drugi najperspektivniji grad u Srbiji za kupovinu nekretnine i prihode od izdavanja.

Beograd ostvaruje prosečan bruto prinos od 6,29 odsto, dok je u Novom Sadu prinos 4,97 odsto. To znači da investitor u prestonici, u proseku, može da očekuje veći povraćaj na uloženi kapital nego investitor u Novom Sadu, gde su kupovne cene poslednjih godina rasle brže od zakupnina. Ipak, sam procenat prinosa mnogima ne znači mnogo - njegova prava vrednost lakše se razume kada se preračuna u vreme potrebno da se kroz zakup vrati uloženi kapital.

Vreme: 09.07.2026 06:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/108215/za-koliko-se-vrati-kapital-ulozen-u-stan-za->

Autori: Bojana Lazarević

Teme: Krediti

Naslov: Kupujete stan radi izdavanja? Očekujte dug period povraćaja ulaganja - preko 15 godina

Isplativost ulaganja razlikuje se i u zavisnosti od tipa stana. U Beogradu najveće bruto prinose ostvaruju garsonjere i jednosobni stanovi, sa prinosima većim od 6,6 odsto. Reč je o nekretninama za kojima vlada najveća tražnja među zakupcima, zbog čega se brže izdaju i ređe ostaju prazne. Istovremeno, njihove kupovne cene nisu rasle istim tempom kao kod većih stanova, pa je odnos između cene i zakupnine povoljniji.

Sličan trend prisutan je i u Novom Sadu, ali uz znatno niže prinose. Nijedan tip stana ne ostvaruje bruto prinos veći od šest odsto, dok se kod pojedinih kategorija spušta na oko 4,4 odsto. To potvrđuje da skuplja nekretnina ne znači nužno i isplativiju investiciju - presudan je odnos između cene po kojoj je stan kupljen i kirije koju može da ostvari.

Na primeru jednosobnog stana u Beogradu, koji prema podacima Global Property Guidea ima medijalnu oglašenu cenu od oko 145.000 evra i bruto prinos od 6,62 odsto, investitor bi ostvario prihod od zakupa od oko 9.600 evra godišnje, odnosno oko 800 evra mesečno. To znači da bi, pod pretpostavkom da je stan izdat svih 12 meseci u godini i bez troškova održavanja, poreza, renoviranja ili perioda bez zakupa, bilo potrebno nešto više od 15 godina da se kroz prihod od zakupa vrati početno ulaganje.

U Novom Sadu računica je još skromnija. Medijalna oglašena cena jednosobnog stana iznosi oko 97.000 evra, prosečna mesečna zakupnina oko 400 evra, pa godišnji prihod od zakupa dostiže približno 4.800 evra, uz bruto prinos od 4,95 odsto. To znači da bi se početni kapital samo kroz prihod od izdavanja vratio tek za oko 20 godina, i to pod istim pretpostavkama koje je u praksi teško ostvariti.

Još jasniju sliku o isplativosti izdavanja daje poređenje realnih prinosa, odnosno prinosa korigovanih za inflaciju. Analiza Bloomberg Adrije pokazuje da u regionu pozitivan prosečan realni bruto prinos od izdavanja trenutno ostvaruju samo Severna Makedonija, Srbija i Slovenija, tim redom prema visini prinosa. U Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, s druge strane, kombinacija relativno niskih prinosa od izdavanja i još uvek povišene inflacije znači da investitori, u proseku, ostvaruju negativan realni bruto prinos.

Iako se Srbija po ovom pokazatelju nalazi među uspešnijim tržištima u regionu, to ne znači da su prinosi naročito visoki. Analiza pre svega pokazuje da su prihodi od zakupa uspeali da očuvaju realnu vrednost ulaganja uprkos inflaciji.

Drugim rečima, izdavanje stana i dalje može predstavljati stabilan izvor prihoda i važan deo ukupnog povraćaja na investiciju, ali je važno tumačiti širu sliku. Ako gledate samo nominalni bruto prinos i na osnovu toga procenjujete da li da kupite stan i izdajete ga, taj indikator jednostavno nije dovoljan za procenu stvarne isplativosti ulaganja. U računicu treba uključiti kupovnu cenu nekretnine, očekivani rast njene vrednosti, kretanje kirija za konkretnu lokaciju i kvadraturu, stopu inflacije, troškove održavanja, poreze, periode kada stan može ostati bez zakupa, kao i način finansiranja kupovine, naročito ako se ona obavlja uz pomoć stambenog kredita.

Tek sagledavanjem svih tih faktora moguće je proceniti da li će investicija dugoročno doneti zadovoljavajući realni prinos ili će njena najveća vrednost biti očuvanje uloženog kapitala.

Koliko je potrebno da se investicija isplati

Vreme: 08.07.2026 14:35

Medij: novaekonomija.rs

Link: <https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/profiti-banaka-rastu-uprkos-slabijem-rastu-privrede-sest->

Autori: Redakcija

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Naslov: Profiti banaka rastu uprkos slabijem rastu privrede: Šest banaka zaradilo 1,2 milijarde evra

6680

Šest najuspešnijih banaka u Srbiji, koje drže tri četvrtine tržišta, upisalo je ukupan profit od 1,2 milijarde evra prošle godine. Iako su ove godine njihove zarade rasle sporije, strane banke na srpskom tržištu beleže dvostruko veće zarade nego u matičnim zemljama, piše mesečnik Biznis i finansije, a prenosi Beta. U Srbiji posluje 19 banaka koje [...]

Šest najuspešnijih banaka u Srbiji, koje drže tri četvrtine tržišta, upisalo je ukupan profit od 1,2 milijarde evra prošle godine. Iako su ove godine njihove zarade rasle sporije, strane banke na srpskom tržištu beleže dvostruko veće zarade nego u matičnim zemljama, piše mesečnik Biznis i finansije, a prenosi Beta. Šest najuspešnijih banaka u Srbiji, koje drže tri četvrtine tržišta, upisalo je ukupan profit od 1,2 milijarde evra prošle godine. Iako su ove godine njihove zarade rasle sporije, strane banke na srpskom tržištu beleže dvostruko veće zarade nego u matičnim zemljama, piše mesečnik Biznis i finansije, a prenosi Beta. U Srbiji posluje 19 banaka koje su prošle godine uvećale dobit za skoro 6,5 odsto, na 1,4 milijarde evra. Međutim, jaz između banaka i realne privrede sve je veći. Srbija je u 2025. godini zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od svega dva odsto, što je bilo ispod proseka zemalja Centralne i Istočne Evrope (2,3 odsto), pri čemu je najvažniji deo privrede, industrijska proizvodnja, imala rast od svega 0,9 odsto, podaci su Republičkog zavoda za statistiku (RZS). Tokom prvih četiri meseca 2026. u poređenju sa istim periodom prethodne godine, industrijska proizvodnja je porasla tek 0,2 odsto, dok je građevinarstvo, još jedna ključna privredna grana, otišlo u minus čak za 5,1 odsto. Sve veći raskorak između banaka i realne privrede ogleda se i u različitom stepenu konkurencije u ova dva sektora. Više od 99 odsto srpske privrede čine mikro, mala i srednja preduzeća koja su, pored međusobne, izložena i veoma oštroj stranoj konkurenciji, posebno velikih međunarodnih korporacija. Nasuprot tome, banke u Srbiji imaju toliko dominantan položaj na finansijskom tržištu da je konkurencija gotovo zanemarljiva, pa su time krajnje sužene i alternative za privrednike u pogledu finansijske podrške i usluga, piše portal Biznis i finansije. Imaju toliko dominantan položaj na finansijskom tržištu da je konkurencija gotovo zanemarljiva. Proizvodne firme su pritisnute milionima problema, od energije, transporta, logistike, pada tražnje, promene navika potrošača do visokih kamata koje diktira američki FED ili Evropska centralna banka, rekla je za Biznis i finansije Radmila Trifunović, generalna direktorka kompanije Metalac. Radmila Trifunović Takve probleme banke nemaju, jer se novac lako distribuira. "Na domaćem tržištu je velika glad privrede za novcem i upućeni smo na banke. Ni njima ne odgovaraju visoke kamate jer onda teže plasiraju sredstva. Nije dobar ni jeftin novac, podstiče da se troši više nego što je potrebno. Manje zadužena preduzeća imaju bolji kreditni rejting i povoljnije dobijaju sredstva, ali je podrška potrebna onima koji su u teškoćama i koje visoke kamate dodatno guše. Ipak, valja biti oprezan, zaduživati se samo za investicije. Onog momenta kad počnete da se zajmite za plate u ozbiljnom ste problemu", upozorila je Trifunović. Takav raskorak u visini dobiti održiv je sve dok u realnom sektoru rezultati iz osnovnog poslovanja mogu da pokriju troškove kamata, smatra profesor Beogradske bankarske akademije Zoran Grubišić. Zoran Grubišić "Često se postavlja paralela sa bankama evro zone koje su manje profitabilne jer su niže kamatne marže. Ali, nije isto kreditirati privredu ili stanovništvo u Francuskoj, Nemačkoj, Italiji ili ovde u regionu. U velikoj meri to zavisi i od kreditnog rejtinga zemlje. Naš rejting nije loš u odnosu na uporedive zemlje, samo jedan stepenik je niži

Vreme: 08.07.2026 14:35

Medij: novaekonomija.rs

Link: <https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/profiti-banaka-rastu-uprkos-slabijem-rastu-privrede-sest->

Autori: Redakcija

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Naslov: Profiti banaka rastu uprkos slabijem rastu privrede: Šest banaka zaradilo 1,2 milijarde evra

od Hrvatske, dva od Slovenije", naveo je Grubišić. Iako sve polazi od kreditnog rejtinga zemlje, kalkulacija sa kamatama zavisi i od klijenata, dodaje on. Grubišić ne veruje da će centralna banka ograničiti visinu kamata za privredu, kao što je to učinila za stanovništvo sa niskim primanjima. "Za povoljnije kreditiranje država može da iskoristi razvojne fondove, ali ne znam da je igde u svetu bila ograničena kreditna marža za privredu. To je tržišni alat, jer su i banke privatni privredni subjekti, akcionarska društva ili korporacije i imaju pravo na kalkulaciju rizikom", rekoa je on. Ekonomista Saša Đogović je ukazao da delimično cenu novca u Srbiji određuje smanjena konkurencija u bankarskom sektoru jer je došlo do ukрупnjavanja bankarskog sektora. Saša Đogović "Za sada ne vidim da postoji u najavi neka kriza u bankarskom sektoru. Privredni rast ima neku dinamiku, iako je usporena u odnosu na ono što je projektovano, a tražnju podgrevaju i krediti koje država uzima za svoje potrebe, poput projekta EXPO, pa i sama država pospešuje profite banaka", rekao je on. Kako je dodao, usporavanje privrede u Evropskoj uniji odražava se i u Srbiji gde se dešava pad investicija, gašenja nekih firmi ili pogona, posebno u tekstilnoj, kožarskoj i autoindustriji. Kako je dodao, usporavanje privrede u Evropskoj uniji odražava se i u Srbiji gde se dešava pad investicija, gašenja nekih firmi ili pogona, posebno u tekstilnoj, kožarskoj i autoindustriji. Pritisak na kredite smanjiće se po završetku gradnje za EXPO, kao i zbog energetske krize i povećane inflacije, očekuje Đogović navodeći da će Narodna banka Srbije pratiti signale Evropske centralne banke, pa ako tamo dođe do podizanja kamatne stope i ovde će biti podignuta referentna stopa, što će lančano izazvati rast kamata a posledično i manju tražnju za kreditima. Problem visokih kamata na kredite široko zadire u način na koji se vodi kompletna ekonomska politika u zemlji, smatra konsultant za investicije Milan Kovačević. Milan Kovačević "Nažalost, ne postoji više povezanost banke i klijenta jer smo državne banke rasprodali i uveli inostrane vlasnike, čiji je interes isključivo zarada. Centralna banka je nedovoljno uredila to poslovanje, dozvoljava, na primer, da poslovna banaka naplati 'naknadu za devizni priliv' koja se primenjuje samo kod inostranih penzija, ni za jednu drugu uplatu stranog novca. Postoje i naknade kojih nema u drugim zemljama, za pregled kreditne dokumentacije, na primer", naveo je Kovačević. Pritom, kako je istakao, banke dobijaju velike količine novca potpuno besplatno, na depozitima po viđenju građana i privrede. "To je ogroman iznos na koji ne plaćaju nikakvu kamatu, ali ga koriste za kreditiranje klijenata. Takođe, banke nisu dovoljno oporezovane pa, na primer, na naknade koje naplate za razne usluge, nemaju obavezu obračunavanja PDV-a", rekao je Kovačević.

Datum: 30.06.2026
Medij: Svet bankarstva i investicija
Rubrika bez naslova
Autori: redakcija
Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:
Površina: 384

Naslov: Prilike

Strana: 57

■ REČ

Prilike

U okruženju gde rizici rastu iz dana u dan, prilike za osiguravače, čini se, rastu još brže. Ako je suditi prema brojkama, osiguravači ih i koriste, iako prosto-
ra za veće učešće osiguranja i kod kompanija i građana je na pretek. Naime, u 2025. godini tržište osiguranja u Srbiji nastavilo je trend rasta u odnosu na 2024. godinu. Ukupna premija porasla je sa 177,4 milijarde dinara približno na 191,15 milijardi dinara, što predstavlja rast od oko osam odsto, pokazuju podaci Narodne banke Srbije. Udeo neživotnog osiguranja u ukupnoj premiji i dalje dominira i iznosi 157,45 milijardi dinara, dok je godinu ranije iznosio 144,6 milijardi dinara. Učešće osiguranja života u ukupnoj premiji nastavilo je da pada i sada iznosi svega 17,8 odsto dok je 2020. bilo 23 odsto. Ipak, poslednjih godina sve više jačaju investiciono orijentisani proizvodi životnog osiguranja, takozvani unit linked koji osim štednje deo premije odvajaju i za ulaganje u investicione fondove. Premija te vrste osiguranja je prošle godine iznosila 1,45 milijardi dinara u odnosu na oko 920 miliona u 2024. što je rast oko 45 odsto.

Treba imati na umu i da je značajan rast određenih vrsta neživotnih osiguranja poput dobrog zdravstvenog osiguranja (poraslo tri milijarde dinara u posmatranom periodu na 20,5) i kasko osiguranja (poraslo za oko tri milijarde dinara na 22,9) takođe uticalo na promenu strukture premije.

Obavezno osiguranje od auto-odgovornosti i dalje dominira i ostvarilo je čak 54,7 milijardi dinara premije, na drugom mestu su imovinska osiguranja i to ostala osiguranja imovine i osiguranja imovine od požara i drugih opasnosti koja generišu nešto više od 35 milijardi dinara premije. I dok je premija od obaveznog osiguranja od auto-odgovornosti za godinu dana porasla oko pet milijardi dinara, pomenuta premija dve vrste imovinskih osiguranja se povećala neznatno.

Rast ukupne premije podržan je i povećanjem kreditne aktivnosti banaka, što indirektno utiče i na prodaju vrsta osiguranja koja su u vezi sa kreditima, bilo da je reč o životnim riziko polisama, ili pak osiguranju kredita, stana i drugih. Kako osiguravači najavljuju, bankarski kanal prodaje bi u budućnosti trebalo da postane jedan od nosećih kanala plasmana osiguranja ka klijentima. Između ostalog, banke su te koje su svakodnevno u kontaktu sa ljudima, poznaju klijente, imaju njihovo poverenje i znanje da im plasiraju i proizvode osiguranja.

Ukupan profit koji su ostvarili svi osiguravači, prema podacima Agencije za privredne registre jeste 14,7 milijardi dinara. Budući da je profit godinu dana ranije bio 11,3 milijarde dinara jasno je da su osiguravači ostvarili snažan rast profita od 30 odsto u posmatranom periodu. Ono što svakako ostaje da se vidi jeste u kojim su to tačno vrstama proizvoda ostvareni najbolji rezultati jer kao što znamo neke vrste su pomalo i „rak rana“ portfolija.

Vesna Lapčić

JUN 2026. | 57

TRAKA

Нова правила за плаћање кварљиве робе

У Србији су ступила на снагу нова правила за трговце којима се уводи обавезан рок од највише 30 дана за плаћање лако кварљиве робе добављачима. Циљ нових прописа је да се заштите произвођачи, спрече непоштене трговачке праксе и омогући сигурнија наплата за снабдеваче.

Нова правила односе се на прехранбене и пољопривредне производе, али и на кућну хемију, козметику, производе за личну хигијену, пелене и папирну галантерију. За робу која не спада у ову категорију максимални рок плаћања износи 60 дана.

Уведена су и ограничења за отказивање поруџбина у последњем тренутку, једностране измене уговора и пребацивање трошкова на добављаче без основа. Сви пословни договори између трговаца и добављача убудуће морају бити документовани, укључујући и електронску комуникацију.

Контроле сладоледа широм Србије

Пољопривредна инспекција је током јуна обавила 62 контроле произвођача послатица и сладоледа и утврдила неправилности у декларисању производа, хигијени, следљивости сировина и производа, као и у доказима о њиховој безбедности.

Због уочених пропуста донето је 31 решење за отклањање неправилности, покренуто пет прекршајних поступака, изречене су три забране производње, а забрањен је и промет 30 килограма сладоледа.

Министарство пољопривреде најавило је да ће појачане контроле бити настављене и током јула и августа, како би се заштитило здравље потрошача.

"Наш циљ је да превентивним деловањем, редовним контролама и доследном применом закона обезбедимо да сваки производ који стиже до потрошача буде безбедан", рекао је министар Драган Гламочић.

Портал „Ко си бре ти” почиње са радом у петак

Портал "Ко си бре ти", чије је покретање најавио председник Србије Александар Вучић, почеће са радом у петак,

а намењен је анонимном пријављивању корупције, злоупотреба и других неправилности од јавног интереса.

Грађани ће пријаве моћи да подносе без регистрације и остављања личних података, уз заштиту идентитета и без евидентирања ИП адресе.

Портал је развијен на платформи GlobalLeaks, међународно признатом софтверу за безбедно и поверљиво пријављивање неправилности, који се користи у бројним европским државама и јавним институцијама, а циљ платформе је да подстакне грађане да без бојазни пријављују сумње на корупцију и друге неправилности од јавног интереса.

Ускоро нове донорске картице

Грађани Србије убудуће ће моћи јасно да се изјасне да ли желе или не желе да буду донори органа, након што је усвојеним изменама Закона о пресађивању људских органа предвиђено увођење нових донорских картица и уписивање у Регистар давалаца.

Циљ нових решења је унапређење система трансплантације, прецизности уређења поступака даривања органа након смрти и већа правна сигурност за све учеснике у процесу.

Новим законом детаљније су уређени услови под којима се може приступити даривању органа, као и улога координатора и тимова за трансплантацију у комуникацији са породицама преминулих.

У Србији тренутно више од 1.200 људи чека на трансплантацију – највише њих на рожњачу, потом на бубрег, јетру и срце. Број пацијената на листи чекања у претходном периоду је смањен са 2.000 на садашњи ниво, а за првих пет месеци ове године урађена је 71 трансплантација.

Појачане контроле на путевима

Током летњих месеци на путевима у Србији у просеку сваког дана живот изгубе две особе, због чега ће Управа саобраћајне полиције наставити појачане контроле саобраћаја. Посебан фокус биће на спречавању најтежих последица незгода, јер је од почетка године погинуло 195 особа, међу којима 45 младих.

Пуковник Дејан Стевић из Управе саобраћајне полиције рекао је да је за нама тежак викенд у којем је у саобраћајним незгодама страдало пет особа, од чега

троје младих учесника у саобраћају. Иако је број погинулих мањи него прошле године, када су у истом периоду страдале 234 особе.

"Летњи месеци и даље представљају период повећаног ризика у саобраћају, због чега је неопходан додатни опрез свих учесника", рекао је Стевић.

Током јуна ове године на путевима је погинула 21 особа мање него у истом месецу прошле године.

Укинута забрана хиџаба

Министар за помирење, регионалну сарадњу и друштвену стабилност Усامة Зукорлић поздравио је измену Правилника о раду Предшколске установе «Миша Цвијовић» у Пријеполу, чије су одредбе у пракси онемогућавале запошљавање жена које носе хиџаб.

Изменом правилника уклоњена је препрека која је доводила до дискриминације приликом запошљавања, навео је Зукорлић и додао како је током претходног периода одржан низ састанака са представницима надлежних институција и локалне самоуправе како би спорни правилник био усклађен са Уставом и законима Републике Србије.

Раст БДП-а

Процењује се да је реални бруто домаћи производ (БДП) Србије, према до сада расположивим високофреквентним индикаторима, у првих пет месеци 2026. међугодишње увећан за око 3,6 одсто, наводи се у најновијем броју билтена Макроекономске анализе и трендови (МАТ) у издању Економског института у Београду и Привредне коморе Србије.

У анализи посвећеној привредним активностима наведено је да посматрано са производне стране, осим грађевинарства, које бележи незнатан пад од 0,55 процентних поена, сви остали сектори остварују реални међугодишњи раст активности, односно укупна индустријска производња увећана је за 0,6 одсто, а прерађивачка индустрија за 1,6 одсто.

У марту је просечна нето зарада била за 10,9 одсто већа од вредности просечне потрошачке корпе, док је у односу на вредност минималне потрошачке корпе већа за 115,1 одсто, наводи МАТ и додаје да се и инфлација креће у оквиру циља НБС, а привремено одступање изнад горње границе циља могло би да уследи тек крајем ове године.

Datum: 09.07.2026

Medij: Politika

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 117

Naslov: Zvanični devizni kurs NBS

Strana: 10

Званични девизни курс НБС

Курсеви се примењују од 8 часова 8. јула 2026. и важиће до 8 часова на дан када ће бити формирана наредна курсна листа

Земља	Ознака	Валута	Куповни	Средњи	Продајни
Евр. мон. унија	EUR	1 евро	117,0061	117,3582	117,7103
Аустралија	AUD	1 долар	71,1197	71,3337	71,5477
Канада	CAD	1 долар	72,2126	72,4299	72,6472
Кина	CNY	1 јуан	15,0804	15,1258	15,1712
Данска	DKK	1 круна	15,6496	15,6967	15,7438
Јапан	JPY	100 јена	63,1238	63,3137	63,5036
Норвешка	NOK	1 круна	10,4642	10,4957	10,5272
Руска Федерација	RUB	1 рубља	1,3342	1,3382	1,3422
Шведска	SEK	1 круна	10,5794	10,6112	10,6430
Швајцарска	CHF	1 франак	126,7535	127,1349	127,5163
Велика Британија	GBP	1 фунта	136,8493	137,2611	137,6729
САД	USD	1 долар	102,4662	102,7745	103,0828

Курс за ефективу евра износи: куповни 116,5367 продајни 118,1797.

Vreme: 08.07.2026 17:57

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/769240/evro-stabilan-na-117-36-dinara>

Autori: Politika onlajn

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Evro stabilan na 117,36 dinara

556

Zvanični srednji kurs dinara za evro iznosiće u četvrtak 117,3605 dinara, što je neznatna promena u odnosu na sredu, objavila je danas Narodna banka Srbije (NBS). Dinar će prema evru biti nepromenjen u odnosu na pre mesec dana, na godišnjem nivou niži za 0,2 odsto, a od početka godine za 0,1 odsto. Indikativni kurs dinara u odnosu na dolar danas je slabiji za 0,1 odsto i iznosi 102,8576 dinara za dolar. Kurs dinara prema dolaru niži je za 1,2 odsto nego pre mesec dana, na godišnjem nivou za 2,7 odsto, a od početka godine za 2,9 odsto, prenosi Tanjug.

Vreme: 09.07.2026 07:00

Medij: informer.rs

Link: <https://informer.rs/drustvo/vesti/1130908/nbs-kursna-lista-dinar-evro-dolar>

Autori: Redakcija društva

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Hitno! Promena kursa u Srbiji

480

Zvanični srednji kurs dinara za evro danas iznosi 117,3605 dinara.

Kako su iz Narodne banke Srbije rekli, dinar je prema evru nepromenjen u odnosu na pre mesec dana, na godišnjem nivou niži za 0,2 odsto, a od početka godine za 0,1 odsto. Indikativni kurs dinara u odnosu na dolar od juče je slabiji za 0,1 odsto i iznosi 102,8576 dinara za dolar. Kurs dinara prema dolaru niži je za 1,2 odsto nego pre mesec dana, na godišnjem nivou za 2,7 odsto, a od početka godine za 2,9 odsto.

Vreme: 08.07.2026 16:12

Medij: 021.rs

Link: <https://www.021.rs/info/biznis-i-ekonomija/448580/banke-u-srbiji-ostvarile-dobit-od-14-milijarde-evra->

Autori: Autor: Beta

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Banke u Srbiji ostvarile dobit od 1,4 milijarde evra prošle godine

6852

U Srbiji posluje 19 banaka koje su prošle godine uvećale dobit za skoro 6,5 odsto, na 1,4 milijarde evra, a šest najuspešnijih, koje drže tri četvrtine tržišta, upisalo je ukupan profit od 1,2 milijarde evra.

Prema mesečniku Biznis i finansije, iako su ove godine njihove zarade rasle sporije, strane banke na srpskom tržištu beleže dvostruko veće zarade nego u matičnim zemljama. Srbija je u 2025. godini zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od svega dva odsto, što je bilo ispod proseka zemalja Centralne i Istočne Evrope (2,3 odsto), pri čemu je najvažniji deo privrede, industrijska proizvodnja, imala rast od svega 0,9 odsto, podaci su Republičkog zavoda za statistiku. Tokom prva četiri meseca 2026. u poređenju sa istim periodom prethodne godine, industrijska proizvodnja je porasla tek 0,2 odsto, dok je građevinarstvo, još jedna ključna privredna grana, otišlo u minus čak za 5,1 odsto. Sve veći raskorak između banka i realne privrede ogleda se i u različitom stepenu konkurencije u ova dva sektora. Više od 99 odsto srpske privrede čine mikro, mala i srednja preduzeća koja su, pored međusobne, izložena i veoma oštroj stranoj konkurenciji, posebno velikih međunarodnih korporacija. Nasuprot tome, banke u Srbiji imaju toliko dominantan položaj na finansijskom tržištu da je konkurencija gotovo zanemarljiva, pa su time krajnje sužene i alternative za privrednike u pogledu finansijske podrške i usluga. Proizvodne firme su pritisnute milionima problema, od energije, transporta, logistike, pada tražnje, promene navika potrošača do visokih kamata koje diktira američki FED ili Evropska centralna banka, rekla je Radmila Trifunović, generalna direktorka kompanije Metalac. Takve probleme banke nemaju, jer se novac lako distribuira. "Na domaćem tržištu je velika glad privrede za novcem i upućeni smo na banke. Ni njima ne odgovaraju visoke kamate jer onda teže plasiraju sredstva. Nije dobar ni jeftin novac, podstiče da se troši više nego što je potrebno. Normalno je da kamate zavise i od toga ko povlači kredit. Manje zadužena preduzeća imaju bolji kreditni rejting i povoljnije dobijaju sredstva, ali je podrška potrebija onima koji su u teškoćama i koje visoke kamate dodatno guše. Ipak, valja biti oprezan, zaduživati se samo za investicije. Onog momenta kad počnete da se zajmite za plate u ozbiljnom ste problemu", upozorila je Trifunović. Takav raskorak u visini dobiti održiv je sve dok u realnom sektoru rezultati iz osnovnog poslovanja mogu da pokriju troškove kamata, smatra profesor Beogradske bankarske akademije Zoran Grubišić. Kao što privrednici prave svoje kalkulacije, tako i banke imaju svoju računicu, koja u kamatnu stopu uključuje i maržu na rizik. "Često se postavlja paralela sa bankama evro zone koje su manje profitabilne jer su niže kamatne marže. Ali, nije isto kreditirati privredu ili stanovništvo u Francuskoj, Nemačkoj, Italiji ili ovde u regionu. U velikoj meri to zavisi i od kreditnog rejtinga zemlje. Naš rejting nije loš u odnosu na uporedive zemlje, samo jedan stepenik je niži od Hrvatske, dva od Slovenije", naveo je Grubišić. Iako sve polazi od kreditnog rejtinga zemlje, kalkulacija sa kamatama zavisi i od klijenata čiji kvalitet banke utvrđuju i ugrađuju u cenu zaduživanja. "Mi imamo jako malo prvoklasnih kompanija ali i kvalitetnih projekata za koje se preduzeća zadužuju. Naravno da manje sigurne firme imaju problem kreditiranja a da se snažnijim otvaraju i druge mogućnosti, poput emitovanje korporativnih obveznica. One ne moraju da traže kredit od banke i prošle godine nekoliko kompanija je izdalo takve dužničke hartije, ove godine se najavljuje još deset novih firmi. Verujem da će ih biti više jer je to projekat koji podstiče i finansira Svetska banka", istakao je on. Grubišić ne veruje da će centralna banka ograničiti visinu kamata za privredu, kao što je to učinila za stanovništvo sa niskim

Vreme: 08.07.2026 16:12

Medij: 021.rs

Link: <https://www.021.rs/info/biznis-i-ekonomija/448580/banke-u-srbiji-ostvarile-dobit-od-14-milijarde-evra->

Autori: Autor: Beta

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Banke u Srbiji ostvarile dobit od 1,4 milijarde evra prošle godine

primanjima. "Za povoljnije kreditiranje država može da iskoristi razvojne fondove, ali ne znam da je igde u svetu bila ograničena kreditna marža za privredu. To je tržišni alat, jer su i banke privatni privredni subjekti, akcionarska društva ili korporacije i imaju pravo na kalkulaciju rizikom", rekao je on. Ekonomista Saša Đogović je ukazao da delimično cenu novca u Srbiji određuje smanjena konkurencija u bankarskom sektoru jer je došlo do ukрупnjavanja, ali da kamate mogu i da padnu ukoliko se potražnja za kreditima smanji. "Onda će banke da ponude dodatne pogodnosti, programe lojalnosti, niže stope... Ali za sada ne vidim da postoji u najavi neka kriza u bankarskom sektoru. Privredni rast ima neku dinamiku iako je usporena u odnosu na ono što je projektovano, a tražnju podgrevaju i krediti koje država uzima za svoje potrebe, poput projekta EXPO, pa i ona pospešuje profite banaka. I strani investitori, iako im ulaganja ove godine padaju, do sada su tražili nove izvore za redovno ili investiciono ulaganje. Taj skup faktora razvijao je bankarski sektor i profite banaka", rekao je on. Kako je dodao, usporavanje privrede u Evropskoj uniji odražava se i u Srbiji gde se dešava pad investicija, gašenja nekih firmi ili pogona, posebno u tekstilnoj, kožarskoj i autoindustriji. Pritisak na kredite smanjiće se po završetku gradnje za Ekspo, kao i zbog energetske krize i povećane inflacije, očekuje Đogović navodeći da će Narodna banka Srbije pratiti signale Evropske centralne banke, pa ako tamo dođe do podizanja kamatne stope i ovde će biti podignuta referentna stopa, što će lančano izazvati rast kamata a posledično i manju tražnju za kreditima. Problem visokih kamata na kredite široko zadire u način na koji se vodi kompletna ekonomska politika u zemlji, smatra konsultant za investicije Milan Kovačević. "Nažalost, ne postoji više povezanost banke i klijenta jer smo državne banke rasprodali i uveli inostrane vlasnike, čiji je interes isključivo zarada. Centralna banka je nedovoljno uredila to poslovanje, dozvoljava, na primer, da poslovna banaka naplati 'naknadu za devizni priliv' koja se primenjuje samo kod inostranih penzija, ni za jednu drugu uplatu stranog novca. Postoje i naknade kojih nema u drugim zemljama, za pregled kreditne dokumentacije, na primer", naveo je Kovačević. Pritom, kako je istakao, banke dobijaju velike količine novca potpuno besplatno, na depozitima po viđenju građana i privrede. "To je ogroman iznos na koji ne plaćaju nikakvu kamatu, ali ga koriste za kreditiranje klijenata. Takođe, banke nisu dovoljno oporezovane pa, na primer, na naknade koje naplate za razne usluge, nemaju obavezu obračunavanja PDV-a", rekao je Kovačević. Ljubomir Madžar, profesor emeritus Alfa BK Univerziteta, smatra da rast bankarskog sektora predstavlja nadoknadu za ograničenja koja je u ovoj delatnosti nametao bivši socijalistički sistem. Međutim, njegova je ocena da natprosečan rast profita u bilo kom sektoru ne može biti dugoročno održiv.

Vreme: 09.07.2026 03:43

Medij: rtv.rs

Link: https://rtv.rs/sr_lat/ekonomija/finansije/srednji-kurs-dinara-za-evro-117-3605-dinara_1727870.html

Autori: Redakcija

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Srednji kurs dinara za evro 117,3605 dinara

562

BEOGRAD - Zvanični srednji kurs dinara za evro iznosiće u četvrtak 117,3605 dinara, što je neznatna promena u odnosu na sredu, objavila je Narodna banka Srbije (NBS).

Dinar će prema evru biti nepromenjen u odnosu na pre mesec dana, na godišnjem nivou niži za 0,2 odsto, a od početka godine za 0,1 odsto. Indikativni kurs dinara u odnosu na dolar danas je slabiji za 0,1 odsto i iznosi 102,8576 dinara za dolar. Kurs dinara prema dolaru niži je za 1,2 odsto nego pre mesec dana, na godišnjem nivou za 2,7 odsto, a od početka godine za 2,9 odsto. RTV (ilustracija)

Vreme: 08.07.2026 12:52

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/zlatna-lekcija-kako-prepoznati-trenutak-u-kom-je-investiciono-zlato-moguće-kupiti>

Autori: Promo

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: ZLATNA LEKCIJA Kako prepoznati trenutak u kom je investiciono zlato moguće kupiti sa popustom

6562

Kada su svetska tržišta u martu zabeležila korekciju od preko 10%, mnogi investitori su to doživeli kao signal za oprez. Međutim, istorija finansijskih tržišta pokazuje da upravo takvi periodi često predstavljaju priliku za dugoročne ulagače. Dok su mediji analizirali kratkoročni pad, deo investitora iskoristio je niže cene za povećanje izloženosti prema plemenitim metalima. Posebno je poraslo interesovanje za investiciono zlato kao instrument zaštite kapitala u uslovima inflacije, geopolitičke neizvesnosti i promenljive politike. Uspešni investitori u Srbiji takođe su prepoznali istorijsku šansu i umesto spekulacija, fokusirali se na dugoročnu strategiju očuvanja kapitala, koristeći digitalne platforme poput [investiciono-zlato.rs](https://www.investiciono-zlato.rs) kao svoj primarni navigacioni sistem. Da bi se razumelo zašto je cena zlata privremeno pala, potrebno je sagledati širu sliku. Analitičari vodećih finansijskih institucija naveli su nekoliko ključnih faktora koji su uticali na tržište: Povećana potreba za likvidnošću: Tokom korekcije na tržištima akcija i drugih rizičnih klasa imovine, brojni fondovi bili su primorani da prodaju deo svojih pozicija kako bi obezbedili dodatnu likvidnost. U takvim situacijama često se prodaje upravo imovina koja se najlakše unovčava, uključujući i zlato. Jačanje američkog dolara: Zlato se na globalnom tržištu obračunava u dolarima. Kada dolar jača, cena zlata postaje relativno viša za kupce iz drugih valutnih područja, što može privremeno smanjiti tražnju i izvršiti pritisak na cenu. Tehnička korekcija nakon snažnog rasta: Nakon višemesečnog uzlaznog trenda i istorijskih maksimuma, tržište je ušlo u fazu konsolidacije. Takve korekcije nisu neuobičajene i često predstavljaju sastavni deo dugoročnog ciklusa rasta. Uprkos kratkoročnim oscilacijama, mnoge investicione kuće zadržale su optimistične prognoze za zlato, ističući da su ključni pokretači tržišta i dalje prisutni - visoki nivoi javnog duga, inflacioni pritisci i kontinuirana kupovina od strane centralnih banaka. Vodeće institucije poput Goldman Sachs-a i stručnjaci u magazinima kao što je GoldRepublic, odmah su izdali saopštenja u kojima naglašavaju da su dugoročni temelji zlata netaknuti. Pad je bio privremen, a oporavak koji je usledio samo je potvrdio njihove prognoze. Poslednjih godina investiciono zlato u Srbiji beleži kontinuiran rast interesovanja, kako među fizičkim licima tako i među preduzetnicima i kompanijama. Martovska korekcija dodatno je potvrdila sazrevanje domaćeg tržišta. Umesto panične rasprodaje, zabeležena je pojačana tražnja za fizičkim zlatom, jer su mnogi investitori pad cena posmatrali kao priliku za kupovinu po povoljnijim nivoima. Jedan od najvažnijih pokazatelja dugoročnog trenda na tržištu zlata nije svakodnevno kretanje cena na berzi, već ponašanje centralnih banaka. Dok privatni investitori često reaguju na kratkoročne oscilacije, centralne banke donose odluke sa horizontom od više godina, pa čak i decenija. Poslednjih godina upravo su centralne banke postale jedni od najvećih kupaca zlata na svetu. Zemlje poput Kine, Indije, Poljske i Turske kontinuirano povećavaju svoje zlatne rezerve, nastojeći da smanje zavisnost od stranih valuta i ojačaju finansijsku stabilnost svojih rezervi. Razlog je jednostavan. Za razliku od papirnih valuta, zlato ne zavisi od monetarne politike pojedinačne države, ne može biti odštampano i ne nosi rizik druge ugovorne strane. Zbog toga ga mnoge institucije smatraju jednim od najpouzdanijih oblika dugoročne zaštite kapitala. Sličan trend vidljiv je i u Srbiji. Narodna banka Srbije godinama povećava svoje zlatne rezerve, koje danas premašuju 50 tona. Takva strategija šalje jasnu poruku tržištu - u periodima povećane geopolitičke i ekonomske neizvesnosti, zlato ostaje važan stub finansijske sigurnosti. Za privatne investitore ovo je važan signal. Kada najveće finansijske institucije na svetu povećavaju

Vreme: 08.07.2026 12:52

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/zlatna-lekcija-kako-prepoznati-trenutak-u-kom-je-investiciono-zlato-moguće->

Autori: Promo

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: ZLATNA LEKCIJA Kako prepoznati trenutak u kom je investiciono zlato moguće kupiti sa popustom

izloženost prema zlatu, kratkoročne korekcije cene često se posmatraju kao prilika za akumulaciju, a ne kao razlog za odustajanje od dugoročne strategije. Prilikom ulaganja u fizičko zlato, investitori najčešće biraju između dve kategorije proizvoda: zlatne poluge i zlatne dukate Franc Jozef. Za investitore koji žele da plasiraju veće iznose kapitala, zlatne poluge predstavljaju jedno od najefikasnijih rešenja. Veće gramaže nose nižu premiju po gramu, pa je njihova cena bliža berzanskoj vrednosti metala. Poluge od 50 g, 100 g, 250 g ili 1 kg često su izbor kompanija i investitora koji žele dugoročnu zaštitu kapitala. Zlatni dukati Franc Jozef ostaju među najtraženijim proizvodima na domaćem tržištu. Njihova najveća prednost je fleksibilnost, jer omogućavaju parcijalnu prodaju portfolija bez potrebe za unovčavanjem većih količina zlata. Zbog prepoznatljivosti i stabilne tražnje, dukati predstavljaju popularan izbor među investitorima koji žele kombinaciju likvidnosti, tradicije i dugoročnog očuvanja vrednosti. Zlatni dukati Franc Jozef (posebno četvorostruki) predstavljaju miljenika uspešnih pojedinaca koji cene brzu likvidnost i tradiciju. Ovi dukati su prepoznati širom Evrope i sveta. Njihova glavna prednost je deljivost portfolija - lakše je i brže unovčiti nekoliko dukata u slučaju potrebe za hitnom likvidnošću, nego deliti veliku zlatnu polugu. Na tržištu plemenitih metala kvalitetna informacija često može da pravi značajnu razliku. Zato investitori sve češće koriste specijalizovane izvore kao što je investiciono-zlato.rs kako bi pratili cenu zlata, analizirali tržišne trendove i razumeli faktore koji utiču na kretanje vrednosti metala. U Srbiji, ova platforma je postala jedan od ključnih saveznika investitora. Razumevanje razlike između kratkoročne volatilnosti i dugoročnih trendova jedan je od ključnih elemenata za uspeh uspeh. Posedovanje pravih informacija u momentu kada tržište pada, može da pravi razliku između panike i profitabilne investicije. Martovska korekcija pokazala je koliko se percepcija tržišta može razlikovati od stvarnih dugoročnih kretanja. Dok su neki investitori u padu videli razlog za povlačenje, drugi su ga posmatrali kao priliku za povećanje izloženosti prema imovini koja vekovima služi kao čuvar vrednosti. Bilo da se odlučite za zlatne poluge ili zlatne dukate Franc Jozef, suština ostaje ista - investiciono zlato nije alat za brzu zaradu, već instrument za očuvanje kapitala kroz različite ekonomske cikluse. Upravo zato ono i zauzima važno mesto u portfolijima pojedinaca, kompanije i centralnih banaka širom sveta. Zlato je jedina valuta koja nikada nije bankrotirala u poslednjih 5.000 godina.

Vreme: 09.07.2026 06:20

Medij: espresso.co.rs

Link: <https://www.espresso.co.rs/vesti/ekonomija/1608469/evo-koliko-ce-danas-iznositi-kurs-evra>

Autori: Tatjana Maksić

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Najnovije saopštenje Narodne banke Srbije: Evo koliko će danas iznositi kurs evra

611

Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije, predstojeći zvanični srednji kurs dinara prema evru iznosiće sutra tačno 117,3582 dinara za jedan evro.

Ovim podacima potvrđuje se da domaća valuta nastavlja stabilan i predvidiv trend sa minimalnim oscilacijama na deviznom tržištu, što direktno utiče na očuvanje opšte makroekonomske stabilnosti u zemlji.

Za poređenje, zvanični srednji kurs koji je važio tokom današnjeg dana (8. jula) iznosio je identičnih 117,3582 dinara za evro, što znači da Narodna banka Srbije za sutrašnji dan donosi apsolutni kontinuitet i stabilnost bez ijednog pare promene.

Espresso/TM

Vreme: 08.07.2026 16:00

Medij: dnevnik.rs

Link: <https://www.dnevnik.rs/biznis/najnovije-vesti/komfor-po-meri-klijenata-nova-linija-paketa-alta-banke->

Autori: Redakcija

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Alta banka

Naslov: Komfor po meri klijenata: nova linija paketa ALTA banke

3106

Vođena idejom da odgovori na potrebe klijenata, ALTA banka je uvela potpuno novu ponudu, inovativne Komfor pakete računa.

Ova linija proizvoda kreirana je sa jasnim ciljem da svakodnevno bankarstvo učini što praktičnijim, kroz pojednostavljeno upravljanje novcem prilagođeno navikama i životnom stilu korisnika. Srednji kurs za kartična plaćanja u inostranstvu Predstojeći letnji meseci donose više putovanja, rezervacija i plaćanja u inostranstvu. Upravo zato je ALTA banka nova rešenja lansirala u ovom trenutku, kako bi klijentima obezbedila pogodnosti koje donose realnu uštedu tokom cele godine, ali i dodatnu sigurnost tokom putovanja. Foto: Alta banka Kao posebna pogodnost koja se izdvaja i donosi direktnu korist jeste srednji kurs za kartična plaćanja dostupan u okviru Ultra Komfor paketa. Pored finansijskih olakšica, novi paketi donose i praktična rešenja za svakodnevne situacije. Korisnicima Ultra i Total paketa obezbeđena je asistencija na putu u slučaju kvara ili nezgode na putevima Srbije i Evrope. Povoljna kupoprodaja evra u aplikacijama Novi paketi donose jasno definisane benefite. Kupoprodaja evra po srednjem kursu Narodne banke Srbije dostupna je korisnicima Total i Ultra Komfor paketa putem mBank i eBank aplikacije, dok je ostalim klijentima na raspolaganju povoljniji kurs u istim aplikacijama. Korisnici Ultra Komfor paketa koji platu ili penziju primaju preko ALTA banke imaju pogodnost da kupe ili prodaju do 10.000 evra mesečno po srednjem kursu NBS, dok za ostale klijente ovog paketa limit iznosi 5.000 evra. Foto: Alta banka Za korisnike Total paketa koji primaju platu ili penziju preko ALTA banke, ovaj limit iznosi do 5.000 evra, odnosno do 2.500 evra za ostale klijente. Nakon dostizanja limita, konverzija se obavlja po važećem kursu u aplikaciji. Pored navedenih pogodnosti, ovi paketi obezbeđuju i putno zdravstveno osiguranje za celu porodicu sa asistencijom na putu. Pouzdan finansijski balans i besplatne opcije za mlade ALTA banka je mislila i na mlađe klijente, tako da je u okviru nove ponude lansiran i Komfor Vibe, potpuno besplatan račun namenjen mladim nezaposlenim korisnicima od 18 do 27 godina. Ovaj paket ne podrazumeva mesečnu naknadu za vođenje računa, a mladima omogućava brzo i jednostavno plaćanje telefonom, potpunu kontrolu troškova putem savremene mobilne aplikacije, kao i korišćenje Visa Classic i DinaCard debitnih kartica za sigurno plaćanje u zemlji i inostranstvu. Foto: Alta banka Dodatne olakšice i informacije o ponudi Pored ovih paketa, ALTA banka je razvila i niz dodatnih rešenja prilagođenih specifičnim potrebama klijenata, poput opcije isplate penzije unapred, kao i drugih pogodnosti koje olakšavaju svakodnevno upravljanje finansijama. Na ovaj način, klijenti mogu da izaberu paket koji u potpunosti odgovara njihovim navikama i potrebama, bez suvišnih troškova. Sve informacije o novim paketima i njihovim funkcionalnostima dostupne su na zvaničnom sajtu ALTA banke ili u bilo kojoj ekspozituri širom zemlje. Reč je o paketima koji donose viši nivo komfora i jasno definisane pogodnosti u svakodnevnom upravljanju novcem.

Vreme: 08.07.2026 14:07

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/strane-kompanije-iznele-13-milijarde-evra-iz-srbije-za-cetiri-meseca/>

Autori: Jelena Stjepanović

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti; Raiffeisen banka

Naslov: Strane kompanije iznele 1,3 milijarde evra iz Srbije za četiri meseca

6272

Strane direktne investicije u Srbiji u prva četiri meseca ove godine iznosile su 600 miliona evra i bile su za više od 40 odsto niže nego u istom periodu prošle kada je zabeležen priliv od 1,07 milijardi evra. U istom periodu je za skoro tri četvrtine smanjen i odliv deviza...

Strane direktne investicije u Srbiji u prva četiri meseca ove godine iznosile su 600 miliona evra i bile su za više od 40 odsto niže nego u istom periodu prošle kada je zabeležen priliv od 1,07 milijardi evra. U istom periodu je za skoro tri četvrtine smanjen i odliv deviza iz zemlje po osnovu investicija rezidenata Srbije u inostranstvo, sa 870 na 240 miliona evra, pokazuju podaci publikacije Makroekonomske analize i trendovi (MAT). Iako je evidentiran pad direktnih ulaganja iz inostranstva, neto priliv je bio pozitivan i iznosio je skoro 360 miliona evra. Za toliko su investicije u zemlju bile veće od ulaganja iz naše zemlje u inostranstvo. Ipak, pad direktnih stranih ulaganja je zabrinjavajuć, a na to su uticali brojni faktori - rast troškova poslovanja u Srbiji, stagnacija u Evropskoj uniji ali i politička nestabilnost, ocenili su autori Kvartalnog monitora. "Procenjujemo da se strane direktne investicije neće vratiti na nivoe iz prethodnih desetak godina", navode analitičari u ovoj publikaciji koju izdaje Fondacija za razvoj ekonomske nauke (FREN), ističući da sa druge strane i dalje ne dolazi do povećanja domaćih privatnih investicija. Urednik Kvartalnog monitora i profesor Ekonomskog fakulteta Miloško Arsić ukazao je da su uz pad priliva SDI događa i povećani odliv kapitala iz Srbije koji je u prvom kvartalu iznosio 866 miliona evra uz smanjenje trgovinskih kredita i povlačenje portfolio investicija. Foto: Freepik Rast odliva po osnovu dividendi 60 odsto Poslednji podaci koji su objavljeni u publikaciji MAT pokazuju da su za četiri meseca ove godine strane kompanije odlučile da veći deo dobiti izvuku iz Srbije kroz dividende, umesto da je zadrže i reinvestiraju, što ukazuje na oprez investitora, potrebu matičnih kompanija za likvidnošću na globalnom nivou ili na ciklično povlačenje profita nakon uspešnih poslovnih godina. Odlivi stranih kompanija po osnovu dohotka od direktnih investicija iznosili su od januara do aprila 1,35 milijarde evra, za 12 odsto više nego u istom periodu godinu ranije. Naročito su u ovom periodu porasli odlivi po osnovu dividendi koje su skočili za skoro 60 odsto, na skoro 800 miliona evra. Oko trećina iznosa se odnosi na odliv po osnovu reinvestirane dobiti, dok je oko 130 miliona evra otpada na kamate. Podaci Narodne banke Srbije (NBS) o zemlji poreklu direktnih stranih investicija u prvom kvartalu pokazuju da investitori iz Evropske unije ostaju dominantni, dok su se suprotno ranijim godinama investitori iz Kine okrenuli deinvestiranju. Prema tim podacima, priliv stranih direktnih investicija u Srbiji u prva tri meseca ove godine iznosio je 384 miliona evra, dok su u isto vreme firme i rezidenti Srbije u inostranstvo investirali skoro polovinu tog iznosa - 174 miliona evra. Neto priliv direktnih ulaganja, odnosno razlika između onoga što su stranci uložili u našoj zemlji i onoga što su u inostranstvu investirali naši rezidenti, tako je u ovom periodu iznosio 209 miliona evra. Najbrojnije investicije stigle su iz Evrope i to u iznosu od 565 miliona evra a to je područje gde je otišlo i gro ulaganja iz Srbije - 160 miliona evra. Foto: Pixabay Zemlje Evropske unije investirale su 425 miliona evra, od čega se za više od polovine, odnosno skoro 230 miliona evra, kao zemlja porekla navodi Holandija. Značajnih 53 miliona evra iznose ulaganja iz Češke, slovenački investitori uložili su 46 miliona evra, iz Francuske je stiglo 34 miliona evra a sa Malte 30 miliona. Investitori iz Velike Britanije su uložili 113 miliona evra, dok je Srbija privukla i 25 miliona evra iz SAD. Veći odliv investicija zabeležen je iz Nemačke u iznosu od 28 miliona evra i Austrije od 22 miliona

Vreme: 08.07.2026 14:07

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/strane-kompanije-iznele-13-milijarde-evra-iz-srbije-za-cetiri-meseca/>

Autori: Jelena Stjepanović

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti; Raiffeisen banka

Naslov: Strane kompanije iznele 1,3 milijarde evra iz Srbije za četiri meseca

evra. U Kinu iz Srbije 234 miliona evra. Međutim, najveći odliv investicija u periodu od januara do aprila beleži se iz Kine u iznosu od 234 miliona evra. Iako je moguće da je reč o trenutnom rezultatu, podaci za prošlu godinu prvi put pokazuju promenu dugogodišnjeg trenda kada je zabeležen odliv od doduše skromnih 2,5 miliona evra. Podsetimo, Kina je poslednjih godina bila jedan od najvećih investitora, a ulaganja iz ove zemlje merena su milijardama. U 2024. godini kineske kompanije investirale su 1,7 milijardi evra, godinu ranije 1,4 milijarde, a u dve godine pre toga takođe još nešto više od milijardu evra. Autori Kvartalnog monitora upozoravaju da bi trend pada stranih direktnih investicija mogao u srednjem roku da predstavlja jedno od ključnih ograničenja daljeg privrednog rasta, imajući u vidu da su strane investicije godinama bile važan izvor razvoja Srbije. Rudnik, ilustracija / Foto: Pixabay

Analitičari Raiffeisen banka ocenili su u kontekstu pada priliva stranih direktnih investicija da je to zasada kompenzovano potrošnjom zbog čega je eventualni negativan uticaj na domaću ekonomiju privremeno amortizovan. Međutim, upozoravaju da je takav model održiv dok god se održava zaposlenost na stabilnom nivou, priliv doznaka i rast realnih zarada. "Na duži rok ovaj način rasta BDP-a nije održiv, jer samo rast investicija - kako stranih tako i domaćih, može podržati rast produktivnosti, izvoznu bazu i tehnološki transfer". I pored snažnog rasta BDP-a u prva tri meseca ove godine, za očekivati je usporavanje dinamike rasta u nastavku godine, na šta ukazuje usporavanje dinamike potrošnje i proizvodnje već u aprilu, ocenjuju oni. Vlada Srbije usvojila je nedavno Akcioni plan za sprovođenje Strategije industrijske politike za period 2026-2027 kojim država u oblasti investicija računa na snažnije aktiviranje domaćeg kapitala, imajući u vidu pad priliva stranih direktnih investicija tokom 2025. godine. "Investicije su u periodu 2015-2024. godine bile ključni pokretač privrednog rasta. U 2025. godini došlo je do smanjenja priliva SDI, pa će u narednom periodu od velikog značaja biti aktiviranje domaćih ulaganja", navodi se u akcionom planu. Dokument predviđa da najveći deo sredstava bude namenjen upravo za podsticanje investicija, za koje je predviđeno više od 23 milijarde dinara u 2026. i 24,5 milijardi dinara u 2027. godini.

